

Sosyal Haklar (Yemek-Yol-Aile-Çocuk vb.) Hacze Dâhil mi?

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Sirküler No: 624

Tarih: 01.08.2022

Kısa Cevap

Haciz sınırı ücretin tamamı üzerinden uygulanır ve 4857 sayılı Kanun'daki ücret hesabında giydirilmiş ücret esas alınır; dolayısıyla ikramiye, toplu sözleşme farkı ve nema gibi ücret sayılan ödemeler de aynı koşullarla (en fazla $\frac{1}{4}$) haczedilebilir. Ücretin $\frac{1}{4}$ 'ünden fazlası haczedilemez; bakmakla yükümlü olunan aile bireyleri için hâkimin takdir edeceği tutar bu orana dâhil değildir ve nafaka alacaklılarının hakları saklıdır. Kıdem ve ihbar tazminatı gibi ödemeler ücretten sayılmadığından tamamı haczedilebilir.

Ücret ve Haciz Sınırları

4857 sayılı Kanuna göre; genel anlamda ücret bir kimseye bir iş karşılığında işveren veya üçüncü kişiler tarafından sağlanan ve para ile ödenen tutardır. İşçilerin aylık ücretlerinin $\frac{1}{4}$ 'ünden fazlası haczedilemez veya başkasına devir ve temlik olunamaz. Ancak, işçinin bakmak zorunda olduğu aile üyeleri için hâkim tarafından takdir edilecek miktar bu paraya dahil değildir. Nafaka borcu alacaklılarının hakları saklıdır. 6183 sayılı Kanuna göre; aylıklar, ödenekler, her çeşit ücretler, intifa hakları ve hâsılatı, ilama bağlı olmayan nafakalar, emeklilik aylıkları, sigorta ve emeklilik sandıkları tarafından bağlanan gelirler kısmen haczolunabilir. Ancak haczolunacak miktar bunların $\frac{1}{3}$ 'ünden çok $\frac{1}{4}$ 'ünden az olamaz. Asgari ücreti aşmayan aylık gelirlerin $\frac{1}{10}$ 'undan fazlası haczolunamaz. 6098 sayılı Kanuna göre; işçilerin ücretinin $\frac{1}{4}$ 'ünden fazlası haczedilemez, başkasına devredilemez ve rehnedilemez. Ancak, işçinin bakmakla yükümlü olduğu aile bireyleri için hâkim tarafından takdir edilecek miktar, bu orana dahil değildir. Nafaka alacaklılarının hakları saklıdır. Gelecekteki ücret alacaklarının devredilmesi veya rehnedilmesi geçersizdir.

Yargı Kararları

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'nin bir kararında işçinin almakta olduğu ücretlerin ¼'ünden fazlası haczedilemeyeceği, ikramiye, toplu sözleşme farkı ve nema da ücretten sayılacağından onların da aynı koşullarda haczini engelleyen bir yasa hükmünün olmadığı, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı gibi ödentilerin ücretten sayılacağına dair bir hüküm bulunmadığından tamamı, nemanın ve toplu iş sözleşmesi farkı ile ikramiyenin ise en fazla haczi mümkün olduğu yönünde hüküm tesis ettirilmiştir (Yrg. 12. HD., T.27.12.2004, E.2004/22540, K.2004/26972). 4857 sayılı Kanunda geçen ücretin hesabında, giydirilmiş ücret esas alınmalıdır. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin bir kararında ikramiyenin ücretten sayılacağından hareketle ikramiye alacağının tamamı değil sadece ¼'ü haczedilecektir (Yrg. 9. HD., T. 16.06.2006, E. 2006/11847, K.2006/13146).

Sık Sorulan Sorular

Yemek, yol, aile ve çocuk yardımı gibi sosyal haklar hacze dâhil mi?

4857 sayılı Kanun'daki ücret hesabında giydirilmiş ücret esas alındığından bu ödemeler ücretle birlikte değerlendirilir; haciz, ücretin tamamının en fazla ¼'ü ile sınırlıdır.

İkramiye haczedilebilir mi?

Evet, ancak ücretten sayıldığı için tamamı değil en fazla ¼'ü haczedilir (Yargıtay 9. HD, 16.06.2006, E. 2006/11847, K. 2006/13146).

Kıdem ve ihbar tazminatının haczinde sınır var mı?

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'ne göre bu ödemelerin ücretten sayılacağına dair hüküm bulunmadığından tamamı haczedilebilir.

Asgari ücretle çalışanın kamu borcu için haciz oranı nedir?

6183 sayılı Kanun'a göre asgari ücreti aşmayan aylık gelirlerin 1/10'undan fazlası haczolunamaz; diğer hâllerde haczolunacak miktar 1/3'ten çok, ¼'ten az olamaz.

Resmî Kaynaklar

- 4857 sayılı İş Kanunu (32 ve 35'inci maddeler)
 - 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (71'inci madde)
 - 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (410'uncu madde)
 - Yargıtay 12. HD 27.12.2004, E. 2004/22540, K. 2004/26972 · Yargıtay 9. HD 16.06.2006, E. 2006/11847, K. 2006/13146
-

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirküleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/sosyal-haklar-yemek-yol-aile-cocuk-vb-hacze-dahil-mi-2/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 09:38 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net